

РЕШЕНИЕ

№ 42860

гр. София, 20.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 14.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Биляна Кирилова, като разгледа дело номер **3482** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно -процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 84, ал. 3 вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ). Образувано е по жалба на А. А. А. Х., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., ЛНЧ [ЕГН] - непридружен непълнолетен, депозирана от адв. И. И., САК, назначен за негов представител, на основание чл. 25, ал. 2 вр. чл. 23, ал. 1 от Закона за правната помощ (ЗПрП) вр. чл. 23, ал. 2 вр. чл. 25, ал. 1 от ЗУБ, с Решение № 1802 от 20.08.2024 г. на председателя на Националното бюро за правна помощ против Решение № 1906 от 25.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на чужденеца е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България. В жалбата са изложени съображения за необоснованост и незаконосъобразност. Сочат се допуснати съществени нарушения на изискванията на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, които се твърди да са предпоставили и неправилното приложение на относимите материално правни разпоредби при преценката на основателността на искането за предоставяне на международна закрила. Застъпено е становище за фактическа необоснованост и вътрешна противоречивост на оспорения административен акт поради неизясняване на всички относими обстоятелства към личното положение на кандидата за закрила, включително и най – вече, релевантните за преценката относно „най-висшия интерес на детето“. Поставен е акцент върху допуснатите съществени нарушения на административно производствените правила, които са предпоставили и са ограничили възможностите на административния орган да извърши конкретна преценка относно спазване на принципа на най - висшия интерес на детето – формалното определяне на социален работник, при липсващи данни за осъществен личен контакт с кандидата за закрила и

за изготвяне на съответното на изискванията на чл. 15 ал. 6 от Закона за закрила на детето – становище или доклад. В този смисъл, е обоснована теза, че обжалваният административен акт е постановен в противоречие с изискванията на чл. 10 от Директива 2008/115/ЕО от 16.12.2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите – членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, както и на Хартата на основните права на Европейския съюз, на Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Оспорен е изводът за липса на реална заплаха за живота и личността на кандидата за закрила при евентуалното му връщане в държавата по произход. С позоваване на публикувани през м. март 2025 г. данни от Съвета за сигурност на ООН за масово насилие в провинциите Л. и Т., включително убийства на цивилни граждани на С., е обоснована теза за наличие на вътрешен въоръжен конфликт, съгласно чл. 1 от Допълнителния протокол към Женевската конвенция от 12.08.1949 г., който създава основателна опасност от преследване на фона на тежка и задълбочаваща се хуманитарна криза и продоволствена несигурност на нуждаещите се от хуманитарна помощ. От съда се иска да отмени оспорения административен акт и да върне преписката на административния орган със задължителни указания относно приложението на материалния закон.

Жабоподателят – кандидатът за закрила А. А. А. Х. участва лично в съдебното производство. Със съдействието на преводач от арабски език и назначения си представител – адв. И. поддържа искането в жалбата. Заявява, че е напуснал С. в края на м. юли 2024 г. заедно с чичо си заради въоръжените сблъсъци на територията на страната. Учил е до 9-ти клас и желае да продължи образованието си в България на територията на която да се събере с останалите членове на семейството си. Твърди, че има вуйчо, който живее в Германия повече от 10 години заедно със семейството си. Сочи, че от пристигането си в България работи в строителството. Заявява, че преди да напусне С. не е търсен за военна служба, защото не е бил навършил пълнолетие, но ако сега се върне в страната ще го вземат войник. Говори открито за изключително тежките условия, при които живеят близките му в С. – родителите му и по-малките му братя и сестри – без вода и при сериозен ограничителен режим на ползване на електричество.

По искане на назначения процесуален представител на кандидата за закрила в съдебното производство е изготвен Социален доклад от директора на Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ – район „К. село“ след проведена среща с непълнолетния чужденец в негово присъствие, в която е участвал и преводач. Адв. И. поддържа становището в жалбата, с която е сезирал съда. Излага допълнителни аргументи за отмяна на оспорения административен акт в представена по делото писмена защита (л. 146 – л. 148).

Ответникът – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата. Застъпва становище за неоснователност на възраженията за допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и противоречие с материално правни разпоредби. Поставя акцент на необходимата подкрепа и социална закрила, която висшият интерес на кандидата изисква да получи именно от семейната си среда, при минимално затрудняващи го външни условия, включително и поради езиковата и културна бариера. Ангажира писмени доказателства за актуалното обществено политическо и икономическо положение в държавата по произход на търсещия закрила.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по депозираната жалба и не участва със свой представител в съдебното заседание.

Настоящият съдебен състав на Административен съд - София град, въз основа приложените към делото доказателства и становището на страните, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по молба вх. ОК-13-1536 от 13.05.2024 г., рег. №

15966 от 13.08.2024 г. по описа на ДАБ при МС (л. 110 и л. 111), с която 16 годишният А. А. А. Х., [дата на раждане] в [населено място], гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] е отправил искане за предоставяне на международна закрила в Република България.

В деня на завеждане на молбата в присъствие на преводач от арабски език са изготвени Регистрационен лист (л. 107 – л. 109) и Евродак дактилоскопна карта (л. 103). Първоначалната бърза оценка на най - добрия интерес за кандидата за закрила е направена от социален експерт при ДАБ - МС. Във формуляра (л. 88 – л. 91) е посочено, че А. А. А. Х. е напуснал дома си със съгласието на родителите си, които продължават да живеят заедно с по-малките му братя и сестри в С.. Отразено е, че непълнолетният е клинично здрав, има основно образование и работи като дърводелец. Въпреки, че отговаря на критериите на „дете в риск“, този риск не е непосредствен. Посочено е, че за защита на най-добрия интерес на детето в производството по молбата за предоставяне на международна закрила ще му бъде осигурен представител – адвокат, съгласно чл. 25 от ЗУБ.

На жалбоподателя са връчени писмена покана за провеждане на интервю на 20.08.2024 г. (л. 102), Указания относно правата и задълженията на децата под 18 години, които са сами в Република България и са подали молба за закрила (л. 104 – л. 106), Информация и Инstrukция за задълженията на чужденците настанени в центрове на ДАБ – МС (л. 96 – л. 98 и л. 99 – л. 100), както и Информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи международна закрила (л. 94 – л. 95).

Самоличността на кандидата за закрила първоначално е установена с Декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 101) поради липса на представени валидни документи за самоличност, издадени в държавата по произход. В хода на административното производство жалбоподателят е представил лична карта № 24150301, издадена на 24.11.2022 г. от Министерство на вътрешните работи на С., с приложен превод на бългaрски език, с която е удостоверил данните за самоличността си – имена, дата и мястото на раждане, национален № 08010200077, адрес на местоживеене в С. (л. 72 – л. 73 и л. 71).

С Решение № 131 от 13.08.2024 г. на началника на отдел „ПМЗ – кв. О. купел“ при Регистрационно – приемателен център (РПЦ) – [населено място] (л. 92) жалбоподателят А. А. А. Х. е настанен в ПМЗ[жк]. Своевременно след завеждане на молбата му за закрила с изх. № 15966/15.08.2024 г. е изпратено Искане до председателя на Националното бюро за правна помощ за определяне на представител – адвокат за производството по Закона за убежището и бежанците (л. 87). Уведомен е и директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село с оглед определяне на социален работник, съгласно изискванията на Закона за закрила на детето (л.86). Изискано е и задължителното, съгласно чл. 58, ал. 10 от ЗУБ, писмено становище от Държавна агенция „Национална сигурност“ (л. 75).

Към преписката е приложено и заверено копие на Постановление от 27.08.2024 г. на прокурор от Софийска районна прокуратура (л. 82 – л. 84), с което е отказано да бъде образувано досъдебно производство срещу жалбоподателя в настоящото производство за евентуално извършено престъпление по чл. 279 от НК, чл. 280 от НК, чл. 281 от НК по повод незаконното преминаване на държавната граница.

На 30.09.2024 г., в присъствие на преводач от арабски език и на назначения представител от НБПП – адв. И. И., САК, е проведено интервю с непълнолетния чужденец, документирано с приложения към преписката Протокол (л. 76 – л. 79). В същия е отразено, че кандидатът за закрила е напуснал С. през м. август 2024 г., преминавайки нелегално, с група границата с Турция. Заедно с още 15 човека е бил настанен за около 8 дни в [населено място], а след това са преминали през границата на България. Посочил е, че е бил заедно с чичо си, който към момента

на провеждане на интервюто е бил настанен също в РПЦ – С., но в[жк]. А. Х. е заявил, че останалите членове на семейството му – родителите и по-малките му братя и сестри са останали да живеят в С. в [населено място] където е роден и живял и той. Посочил е, че само една от сестрите му е пълнолетна, както и че в семейството работят баща му, който има здравословен проблем с крака си, и по-малкият му брат, който е на 12 години, като общи работници в строителството. Кандидатът за закрила е заявил, че има чичо, който живее в Германия от 9 години заедно със семейството си, но не желае да ходи при него. Изразил е изрично желание да се събере с останалите членове на семейството си в България, заявил е, че е учил до 9-ти клас и има желание да продължи образованието си. За района, в който се е родил и е живял, А. Х. е посочил, че към м. август 2024 г. [населено място] е разделен на две части, от двете страни на река Х. – едната се управлява от кюрдите, в която е живял и той, а другата – от официалния режим. Заявил е, че конфликтът е между кюрдите и редовната армия, въпреки че е споменал, че преди около 4 години е имало въоръжени стълкновения и между кюрдите, редовната армия и групировката „Ислямска държава“. Отрекъл е категорично лично той да е имал проблеми заради етническия си произход – арабин, заради изповядваната религия, както и да е участвал в религиозни организации или секти. Посочил е, че не е преминал военно обучение, не е участвал във военни действия, както и че не е член на въоръжени групировки, а и на политически организации и партии. Кандидатът за закрила е заявил, че е бил задържан от кюрдите за мобилизация, но след като е удостоверил възрастта си – че е непълнолетен са го освободили и не е имал повече проблеми, като е уточнил, че по принцип всички, които не желаят доброволно да участват във въоръжени сблъсъци имат проблем с мобилизацията – напускат обичайното си местоживееие, за да не бъдат открити и се крият на различни места, макар и на територията на града, в който живеят. По време на интервюто непълнолетният А. А. Х. е заявил, че не желае да се върне в държавата си по произход, защото се опасява, че ще бъде мобилизиран и принуден да участва във военни сражения, което лично той не желае. Посочил е, че при придвижването им каналджиите са използвали и силови средства и методи, за да карат групата да се движи по-бързо.

Към административната преписка е представено Становище на и. д. директор на Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ – район „К. село“, изх. № СЛ/Д-С-КС/2536-001 от 02.10.2024 г. (л. 75), изготвено на основание чл. 15, ал. 1 от Закона за закрила на детето, в което въз основа на данните от проведеното интервю с кандидата за закрила е посочено, че към момента не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

В Становището на Специализирана дирекция „М“ при Държавна агенция „Национална сигурност“ от 04.12.2024 г. (л. 63) е посочено, че не се възразява на непридружения непълнолетен А. А. Х. да бъде предоставена закрила, ако отговаря на условията на ЗУБ.

Към преписката е приложен и Формуляр за пълна оценка на най-добрия интерес на детето, изготвен от социалния работник при ДАБ – МС, извършил и първоначалната такава на кандидата за закрила (л. 52 – л. 58). Във Формуляра е посочено, че непридруженият непълнолетен А. А. Х. е получил всичко, от което се е нуждаел след пристигането си в България, настанен е при добри битови условия заедно с други две деца и не изпитва затруднения при комуникацията с тях. Поддържа добри взаимоотношения със семейството си и не желае да се върне в държавата си по произход, защото положението е нестабилно, няма ток, вода, интернет. Непълнолетният е заявил, че се чувства в безопасност в България и работи в строителството, когато има възможност, за да подпомага със средства и издръжката на семейството си. Въз основа на тези данни социалният работник е приел, че за детето не съществува непосредствен риск.

Въз основа на събраните доказателства в административното производство интервюиращ орган

при ДАБ – МС е изразил Становище (рег. № 15966 от 14.02.2025 г. - л. 51), според което не са налице основания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на непридружения непълнолетен гражданин на Сирийската арабска република А. А. А. Х..

При постановяване на оспореното Решение № 1906 от 25.02.2025 г. (л. 10 – л. 16 и л. 25 – л. 38) председателят на ДАБ – МС се е позовал и на информацията в изготвените от Дирекция „Международна дейност“ Справки за актуалното състояние на сигурността в районите на Д., Х., Х., К., Л. и Т. към 03.02.2025 г. след падането на режима на Б. А. (вх. № МД–02-77 от 03.02.2024 г. - л. 39 – л. 44), както и на данните за актуалната политическа и икономическа обстановка в С. към 29.01.2025 г. (вх. № МД – 02-60 от 29.01.2025 г. - л. 45 – л. 50).

С обжалваното Решение № 1906 от 25.02.2025 г. председателят на ДАБ – МС е отказал да предостави на непридружения непълнолетен А. А. А. Х. международна закрила – статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България. В мотивите на решението е посочено, че заявените обстоятелства по време на интервюто не са относими към предвиденото условие в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за наличие на «основателно опасение от преследване» и не са правно значими за търсената закрила. В този смисъл, е отразено, че не се твърдят отправени заплахи или прояви на други форми на преследване на етническа или религиозна основа. Посочено е, че в изложената бежанска история не се съдържа информация, която може да бъде оценена, съгласно чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ като основателен риск от бъдещо преследване. Направен е извод, че причините за напускането на държавата по произход не са, за да се търси закрила, а по-добър стандарт на живот в Европа, доколкото не са заявени лични опасения от преследване и не са установени прилагани дискриминационни или други неблагоприятни практики и мерки, създаващи риск от преследване. Възпроизведените събития по време на интервюто, относими към общото положение в държавата по произход, а и за района, в който е живял кандидатът за закрила, са преценени като неотнесими към актуалната обстановка на сигурност. В този аспект, е прието, че чуждият гражданин не е посочил конкретна причина или неблагоприятно лично за него събитие, в което е бил участник и го е мотивирало да напусне С.. Направен е извод, че в представената бежанска история не се съдържат данни въз основа на които могат да бъдат изведени обективните и субективните елементи на предвиденото в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ «основателно опасение от преследване», доколкото изложените причини за напускане на държавата по произход не са правнозначими за търсената закрила. Изразено е категорично становище, че не са установени положителни предпоставки, а и данни за отрицателни такива, по смисъла на чл. 8, ал. 7 и ал. 8 от ЗУБ.

Прието е, че решението да напусне страната си по произход непълнолетният А. А. А. Х. е взел със съгласието на родителите си и изцяло по лични причини, които не са релевантни за търсената закрила в Република България закрила. С позоваване на § 167 - 168, Глава V от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН е прието, че анализът на фактическите обстоятелства и заявеното от непълнолетния А. Х. по време на интервюто не са достатъчни, за да му се предостави закрила единствено поради изразеното нежелание да бъде мобилизиран, доколкото този факт не е свързан с реална заплаха от преследване.

Позовавайки се и на информацията в приложените към преписката справки, изготвени от Дирекция «Международна дейност» относно актуалната обществено политическа ситуация в държавата по произход и конкретно в района, в който е живял жалбоподателят, административният орган е приел, че не са установени и предпоставките, предвидени в разширителното тълкуване на чл. 15 б. «в» от Директива 2004/83/ЕО, дадено с решение на С. от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07 и решение на СЕС от 30.01.2014 г. по дело С – 285/12 г.

относимо към прилагането на изискванията на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Отчетено е, че непълнолетният А. Х. не е бил принуден да напусне С. поради «реална опасност от смъртно наказание или екзекуция» или поради реална опасност от тежки посегателства, по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Констатирано е и, че той не е заявил лично спрямо него да са били предприети действия, поставящи го под риск от посегателство от официалните власти на С. или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Направен е категоричен извод, че за чужденеца не съществува бъдещ риск от посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото изложените факти по време на интервюто не дават основание да се приеме, че е бил принуден да напусне родината си поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание.

По отношение на ситуацията на сигурност в района, в който е живял кандидатът за закрила в С., в мотивите на решението е посочено, че на 27 ноември 2024 г. ислямистката групировка «Х. Т. ал Ш.», която до този момент е контролирала единствено части от провинциите А. и И. е започнала голяма офанзива в С. С. в сътрудничество с други бунтовнически фракции. Първоначално са превзети А., Х. и Х. като на 08.12.2024 г. бунтовниците са влезли в Д.. В същия ден президентът Б. А. е напуснал страната. На 19.12.2024 г. генералният секретар на ООН А. Г. е потвърдил ангажимента на ООН да подкрепя С. в предстоящия преходен период, по време на който да бъдат интегрирани всички общности на територията на страната. Цитирано е и становище на специалния пратеник на ООН за С. – Г. П., който на среща с лидерите на различните фракции в С., проведена в Д., е отбелязал, че има «много надежда сред цивилните за началото на нова С., която в съответствие с резолюция 2254 на Съвета за сигурност следва да приеме нова конституция, за да гарантира, че е постигнат нов социален договор за всички сирийци». Възпроизведени са и статистически данни публикувани в бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН от 02.01.2025 г., според които за периода след 08.12.2024 г. 115 000 сирийци са се завърнали в С., към 29.12.2024 г. – 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН обществени центрове в С. са възобновили своята дейност, а от 27.11.2024 г. над 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Отчетена е заявената подкрепа и предприетите административни мерки от правителствата на съседните държави – Л., Й. и Турция по отношение на процеса на доброволно връщане на сирийски бежанци. Посочено е, че към 27.12.2024 г. повече от 664 000 лица са останали новоразселени в С., както и че преобладаващата част от тях – 75% са жени и деца, но и че около 486 000 вътрешно разселени лица вече са се завърнали в района на обичайното си местоживееие. Към 23.01.2025 г. ВКБООН е отчетел завърнали се около 210 000 сирийци в страната, след падането на режима на Б. А.. Въз основа на тези данни е направен извод, че актуалната обстановка на сигурност в държавата по произход е овладяна до степен, която осигурява приемливо ниво за населението, което дава възможност за завръщане на сирийските бежанци и установяването им в районите на обичайното им местоживееие, който за жалбоподателя е районът на [населено място]. Прието е, че няма данни за реална опасност от тежки посегателства и за наличие на обоснован риск непълнолетният А. Х. да бъде подложен на преследване на територията на държавата си по произход. Изразено е становище, че чужденецът може да се ползва от вътрешната закрила на държавата си на произход на значителна част от територията й, в която обстановката на сигурност е относително стабилна. Прието е, че в конкретния казус заявеното по време на интервюто не съдържа данни за наличие на добре обоснован страх от преследване, както и за индивидуализирана заплаха за живота на кандидата за закрила, въз основа на които може да се приеме наличие на предпоставки за предоставяне на

хуманитарен статут, съгласно чл. 9 от ЗУБ.

Отчетено е, че за А. А. А. Х. не са налице основания за предоставяне на статут и на основанията посочени в чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, включително и поради наличие на други хуманитарни причини. Посочено е, че оценката на всички факти от значение за личното положение на кандидата за закрила, сочи липса на обективни причини, релевантни за предоставяне на международна закрила.

При постановяване на решението административният орган е отчетел, че се касае за ненавършило пълнолетие лице, и съгласно чл. 6а от ЗУБ от първостепенно значение при произнасянето по основателността на молбата за предоставяне на закрила е най – добрият интерес на детето, според критериите на Закона за закрила на детето, към които препраща § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ. В мотивите на обжалваното решение е посочено, че при преценката на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ са ползвани както констатациите в представеното Становище от Дирекция «Социално подпомагане», отдел «Закрила на детето», така и критериите, въведени с приложимите норми на международното право - § 52 - § 79 от Глава V на Общия коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето, публикуван през м. ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.), според които при оценката на най-добрия интерес на детето следва да се вземат предвид възгледите на детето, идентичността му, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, обезпечаване ефективното упражняване на правата на здравеопазване и на образование. Уточнено е, че съгласно § 80 и § 81 от Общия коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето оценката на най-добрия интерес на детето следва да е обща и да включва всички относими елементи на тези интереси, а тежестта на всеки един от тях има значение за останалите и надлежното им съобразяване предпоставя осигурен достъп до културата, а и до езика на страната и семейството, от които произхожда детето.

С позоваване и на § 56 от Общия коментар № 14, е направен извод, че липсата на основания за предоставяне на закрила е водеща при определяне на висшия интерес на непълнолетния А. Х. - да продължи да живее в родното си място заедно с родителите си, братята и сестрите си, за да може да продължи да получава необходимите за развитието си грижи на майчин език в културната среда на държавата си по произход, ползвайки подкрепата на членовете на семейството си, без да е подлаган на неблагоприятното влияние на външна среда, в която и езиковата бариера му създава допълнително неудобство при социалната комуникация.

Въз основа на констатациите в Социалния доклад, че по отношение на непълнолетния кандидат за закрила липсва пряк и непосредствен риск за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното му развитие, административният орган е приел, че не съществува риск за сигурността му и в района на родното му място в С.. Поставен е акцент върху обстоятелството, че връщайки се в С. той няма да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да поддържа необходимите връзки с роднините си, които продължават да живеят там. Отчетено е, че по този начин жалбоподателят ще може да доизгради традиционните социални, родови, културни и езикови ценности и норми на поведение, които имат особено важно значение за личностното му развитие. Уточнено е, че поради липса на релевантни основания за предоставяне на закрила на територията на Република България, не са открити и обективни възпрепятстващи пречки за завръщането на А. Х. в семейната среда. В този аспект, е посочено, че икономически съображения не могат да оправдаят отделянето на дете от родителите му, а спазването на изискванията на § 59 и § 60 от Общия коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето, според които семейството е основна клетка на обществото и естествена среда за израстването и

благосъстоянието на неговите членове и особено на децата, а предотвратяването на разделянето на семейството и запазването на неговото единство са важни съставни части от системата за закрила на детето и са основани на правото на детето *«да не бъде разделяно от родителите си... освен когато ...такова разделяне е необходимо за най - добрите интереси на детето»* (чл. 9, § 1 от Конвенцията). За да направи категоричен извод, че по отношение на непълнолетния А. А. А. Х. висшият интерес изисква той да живее в семейна среда заедно с родителите си или с негови родственици в държавата му по произход – С., административният орган е отчел правото на детето да поддържа пряк контакт и с двамата си родители.

Обърнато е внимание, че най – добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 от ЗУБ, нито е определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в Глава V от Директива 2011/95/ЕС, поради което и не е самостоятелно основание за предоставяне на международна закрила, което законосъобразно може да замени отсъствието на изискуемите материално правни предпоставки.

Решението е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач, а и на назначения от председателя на НБПП представител – на 14.03.2025 г. (л. 16).

Така описаните, релевантни за правния спор, факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ чрез административния орган, постановил оспорения административен акт, заведена е в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК на 25.03.2025 г. (л. 7), от надлежна страна, назначен в производството по ЗУБ представител на чуждия гражданин, който с оглед на възрастта си отговаря на критериите на „уязвимо лице“, по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебна проверка, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът констатира, че обжалваното решение е издадено от компетентен орган и отговаря на изискванията на закона за форма и съдържание. Посочени са фактическите и правни основания, с които е обоснован отказът да бъде предоставена международна закрила на жалбоподателя А. А. А. Х.. Производството е проведено по общия ред, от компетентен орган към РПЦ – С., който е участвал при провеждане на интервюто на чужденеца заедно с преводач от арабски език и назначеният представител от председателя на НБПП. Жалбоподателят е бил информиран писмено, на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ. В приложения Протокол, с който е документирано проведеното интервю, е отразена бежанската история и отговорите на останалите поставени въпроси, имащи отношение към правилното прилагане на закона. Кандидатът за международна закрила е удостоверил с подписа си, че няма възражения и искания за допълване на съдържанието на протокола. Молбата е разгледана индивидуално, в съответствие с изискванията на чл. 73 от ЗУБ. Жалбоподателят е разполагал с възможността да изложи свободно всички свои аргументи, без да е ограничавано правото му да сочи и представя доказателства в подкрепа на твърденията си, включително и ползвайки необходимата специализирана помощ от лице, упражняващо адвокатска професия.

Решението е постановено в съответствие с материалния закон.

Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ регламентира предпоставките (условията), при наличието на които на чужденец може да бъде предоставен статут на бежанец в Република България, а именно – да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата си на произход, или да не желае да се завърне в нея, поради основателно опасение от преследване основано на раса,

религия, националност, принадлежност към определена социална група или изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Наличието и основателността на опасенията се преценяват въз основа на данните от бежанската история на кандидата за закрила.

Законосъобразен е изводът на административния орган, че посочените причини за напускане на държавата на произход от кандидата по време на интервюто не могат да бъдат свързани с нито едно от условията, визирани в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Кандидатът за закрила не твърди да е бил обект на преследване от държавата, от партии или организации, или недържавни субекти в страната си по произход. Отрекъл е както той, така и останалите членове от семейството му да са имали проблеми заради религията, която изповядват или заради етническата си принадлежност. Посочил е, че всички членове на семейството му – родители, братя и сестри продължават да живеят в родния му град, като не е заявил да имат или да са имали проблеми с официалната власт или да са били обект на преследване, според критериите на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ. По време на интервюто кандидатът не е посочил лично спрямо него да са отправяни заплахи или да е упражнявано насилие. Не са установени данни да е бил осъждан или да е преследван наказателно от официалните власти в С.. Предвид възрастта, на която е напуснал държавата си по произход жалбоподателят е отрекъл да е служил и в армията, а и да е преминал военно обучение. Изложеното, дава основание на съда да приеме за обоснован и съответен на данните от бежанската история на кандидата за закрила, изводът на административния орган за липса на основания за предоставяне на статут на бежанец на непридружения непълнолетен А. А. А. Х..

Споделима е и преценката за липса на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ предвижда, че за да бъде предоставен такъв, освен че кандидатът за закрила не следва да отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец, е необходимо да не може или да не желае да получи закрила от държавата си на произход заради опасения, че ще бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, както и на тежки заплахи срещу живота или личността си поради безогледно насилие, в случай на въоръжен конфликт.

Законосъобразно, преценявайки всички относими факти от бежанската история, административният орган е приел, че не са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

Не могат да бъдат споделени съображенията в жалбата и за липса на обективна и пълна преценка, по смисъла на чл. 6а от ЗУБ, на „най-добрия интерес на детето“, с което е обосновано искането за връщане на преписката със задължителни указания относно правилното приложение на материалния закон. Административният орган е спазил всички изисквания на Закона за закрила на детето и Допълнителните разпоредби, към които препраща § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ, както при провеждане на административното производство, така и при постановяване на административния акт, предмет на съдебен контрол в настоящото производство. В този смисъл, изводът е резултат и съвкупната преценка на становището и изготвения социален доклад от определения социален работник и останалите събрани доказателства.

Административният орган е взел решение след задълбочено, обективно и всестранно изясняване на всички обстоятелства от значение за установяване на релевантните факти, преценявайки, че по отношение на жалбоподателя не е налице нито опасност за живота и свободата, нито опасност от преследване заради националност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, още по-незначителна е опасността от тежко посегателство като

изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Спазени са процесуалните изисквания, гарантиращи правото на лично участие и на защита, въпреки че жалбоподателят не се е възползвал от възможността да представи доказателства в подкрепа на заявените данни по време на интервюто.

Законосъобразно и обосновано, спазвайки критериите, въведени в § 61 от Общия коментар № 14 на Комитета по правата на детето, че към отделяне на детето от един или от двамата му родители следва да се пристъпи единствено като крайна мярка когато то е застрашено от вреда, или ако това е необходимо по други причини, като винаги в тези случаи държавата трябва да представи подкрепа на родителите в поемането на техните родителски отговорности е прието, че най-добрият интерес на детето изисква непридруженият непълнолетен А. А. А. Х. да расте в семейна или близка до семейната среда, сред негови близки, без да изпитва допълнителните затруднения заради липса на социална подкрепа и езиковата бариера. Този извод не може да бъде оборен единствено въз основа на изразеното становище в изготвения Социален доклад в хода на съдебното производство (л. 138), че в интерес на детето е да получи статут в България.

Нещо повече, представената актуална Справка за общото положение в С. към 03.07.2025 г. (л. 143 – л. 145) сочи значително подобряване не само на обстановката на сигурност, но и постепенно преодоляване на хуманитарната и икономическата криза. В Справката е отразено, че на 29.01.2025 г. А. ал Ш., който ръководи страната след напускането на Б. А. е назначен за временен президент на С., супсенсирана е Конституцията от 2012 г., разпуснати са парламента, военните и службите за сигурност на предходното правителство. Сформирано е преходно правителство от членове на групировката „Х. Т. ал Ш.“ и други бунтовнически организации, които са поели ангажимент да стабилизират нацията и да изготвят нова конституция в рамките на 3 години. Създаден е временен законодателен съвет, обявена е обща амнистия за войниците от сирийската армия, премахната е наборната военна служба, поставено е началото на процес на реинтеграция на бивши правителствени и военни служители, включително и на високопоставени служители. На 13 март 2025 г. временният президент е подписал конституционна декларация, очертаваща петгодишен преходен период. На 29 март 2025 г. е формирано преходно правителство от 23 министри от различен етнически и религиозен произход, в което са включени алеутски, християнски, друзки и кюрдски общности. Макар и доминирано от привърженици на „Х. Т. ал Ш.“ в правителството има министри служили в правителството на А. преди 2011 г., въпреки че няма представители нито на Демократичната автономна администрация за С. и Източна С., нито на Сирийските демократични сили. На 19.06.2025 г. В. комитет на С. за избори на Народно събрание обявява намерение да възстанови дейността на Народното събрание в рамките на следващите 90 дни, а на 20 юни 2025 г. Ф. съвет на Швейцария издава решение за отмяна на наложените икономически санкции на С.. На 23 юни Съветът по външните работи на ЕС приема официални заключения за ситуацията в С., с които потвърждава ангажимента на Европейския съюз да подкрепя мирния и приобщаващ политически преход, насочен към изграждане на по-добро бъдеще за всички сирийци. Американският президент Д. Т. е заявил на 13 май 2025 г., че ще разпореда да бъдат отменени всички наложени санкции на С., за да осигури възможност за по-голямо участие на работещите в страната хуманитарни организации, да улесни чуждестранните инвестиции и търговията. Цитирани са данни от бюлетина на ВКБООН от 26 юни 2025 г., според които за периода след 08.12.2024 г., около 628 029 сирийци са преминали обратно в С. от съседни държави, а от началото на 2024 г. общият брой на завърналите се е почти 1 млн. – 988 869 души. По отношение на вътрешно разселените лица, според последните данни повече от 1 513 861 лица са се завърнали по домовете си. Посочено е и, че на 20 юни 2025 г. В. комисар на ВКБООН Ф. Г. е посетил С. и се е срещнал с представители на временното сирийско правителство, на

хуманитарни организации, занимаващи се с развитието на страната и с членове на организацията на вътрешно разселените лица, бежанците и приемащите общности. Обсъдени са възможностите за доброволно и безопасно завръщане на бежанците. В периода 18 – 26 юни 2025 г. ВКБООН е предоставил транспортна помощ на 321 семейства – 669 души, преминали през ключови гранично – пропускателни пунктове, а заедно с партньорските си хуманитарни организации е доставил комплекти с основни хуманитарин материали на 3 101 семейства – 16 099 души, по-голямата част от които новопристигнали бежанци и завърнали се вътрешно разселени лица. Парична помощ за завръщане и реинтеграция е предоставена на 998 семейства.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че обжалваното решение съответства на изискванията за законосъобразност и обоснованост, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. последно от АПК във вр. чл. 85, ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд - София – град, Първо отделение, 26-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. А. Х., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., ЛНЧ [ЕГН] - непридружен непълнолетен, депозирана от адв. И. И., САК, назначен за негов представител с решение на председателя на Националното бюро за правна помощ против Решение № 1906 от 25.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на кандидата за закрила е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването на страните.

СЪДИЯ: